

РОЛЬ КОМУНІКАТИВНОГО ЧИННИКА В РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ОРГАНАМИ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ

Кохан А.І.

Національна академія державного управління при Президентові України

Участь широких кіл громадськості, соціальне партнерство між різними групами громадян, що мають окремі групові інтереси, – ключовий елемент стратегії сталого розвитку. Це положення проходить через всі міжнародні документи ООН, присвячені проблемам сталого розвитку. Ефективна публічна влада створює умови, що сприяють громадськості висловлювати свою думку щодо кращого управління в сфері науки і техніки, оскільки це безпосередньо відображається на житті суспільства. Публічна політика забезпечує не лише участь громадськості в прийнятті рішень щодо розробки, впровадження і оцінки національних стратегій і програм у сфері охорони довкілля і розвитку, політики зайнятості, соціальних гарантій, галузевих стратегій, програм регулювання робочої сили, передачі технологій, але й встановлює ефективний зворотній зв'язок з громадськістю – запроваджує цілий комплекс комунікативних стратегій що включають соціологічні дослідження та опитування громадської думки.

Органам публічної влади належить важлива роль у забезпеченні ефективних комунікацій: у просвітницькій діяльності, соціальній мобілізації громадськості і орієнтуванні її на досягнення сталого розвитку. А активність громадян є запорукою реалізації національних і глобальних стратегій сталого розвитку. Органи управління на місцях ведуть діалог з громадянами через місцеві громадські організації та приватними підприємствами з метою створення та реалізації проектів і стратегій місцевого сталого розвитку. Вони мають можливість ознайомитися з думками громадян, підходами місцевих громадських організацій. Стратегії сталого розвитку держави чи окремого регіону працюють ефективно в умовах функціонування публічної політики, політичної конкуренції, що зобов'язують владу визначати пріоритети з урахуванням інтересів усіх політичних акторів, груп впливу та громадськості. Консультування влади з інститутами громадянського суспільства, бізнесом, інвесторами, передбачає проведення двобічного суспільного діалогу, заснованому на конструктивній критиці та пошуку взаємного компромісу, напрацюванні спільних програм та рішень.

Президент України Віктор Янукович наголошує, що «в основу реалізації всіх державних реформ має бути закладено головний державницький підхід – активізація громадської участі. Завдання влади – створення умов для того, щоб кожен посадовець, державний службовець і кожен громадянин усвідомили свою роль і власні можливості у сприянні розвитку своєї держави, модернізації України».

Ефективність діяльності органів виконавчої влади в Україні залежить від багатьох чинників, у першу чергу – від рівня транспарентності та від ступеня суспільної підтримки владних рішень. Серед інших шляхів підвищення ефективності роботи органів державного управління варто наголосити на необхідності встановлення двобічного комунікативного зв'язку з різними групами інтересів, що разом з владою діють в непростих умовах: політичної нестабільності, впровадження численних суспільно-політичних реформ, складного розвитку демократичних засад, негативних кризових явищ у вітчизняній економіці. Скажімо, такі питання, як: процеси реформування суспільних галузей чи ринкового регулювання промислового розвитку вимагають від органів державного управління розроблення механізмів стимулів та обмежень, що мають базуватися на фахових аналітичних, соціологічних дослідженнях, результатах консультувань з громадськістю. Сьогодні переважаючими методами діяльності комунікаційних підрозділів є прес-посередницькі функції інформування громадськості, що має одобічний ефект та носить переважно реагуючий характер. Актуальним завданням щодо поліпшення комунікативної складової в роботі органів влади має стати реалізація пріоритету стратегічних методів, що охоплюють вивчення та аналіз стану громадської думки в умовах перехідного суспільства, узагальнення результатів соціологічних, психологічних, економічних досліджень, розробка перспективних програм просвітницько-виховної та пропагандистської роботи серед різних цільових груп громадськості. Каналами зворотного зв'язку думки й оцінки громадськості мають доводитись до органів самоврядування, впливаючи тим самим на ухвалення відповідних політико-управлінських рішень.

Отже, важливим завданням держави у площині оптимізації комунікативного чинника в реалізації стратегій сталого розвитку органами публічної влади є активізація громадської участі у процесах розроблення та реалізації державної політики, інституалізація державних комунікацій, розробка та впровадження державної комунікативної політики в Україні. Сьогодні негайного вирішення потребують наступні питання.

1. Комунікативні заходи з визначення суспільних проблем та завдань влади щодо їх вирішення за участю громадськості мають низький показник ефективності.

2. Органи влади приймають рішення без врахування суспільної думки, яка, на жаль, не завжди носить ознаки виваженості, компетентності, фаховості.

3. У системі публічної політики в Україні відсутній механізм співпраці з громадськістю, громадяни України не мають знань та умінь, необхідних для контролю за діяльністю органів влади. Інститути для забезпечення зворотного зв'язку влади з громадськістю та залучення її до процесу прийняття рішень працюють формально, неефективно.